

BEANTWOORDING RAADSVRAGEN

Nummer : 345-139

Onderwerp : Transitievisie Duurzaamheidsagenda 2021-2022 en Warmte Gemeente Waterland

Portefeuillehouder : drs. A.H.M. van de Weijenberg

Datum : 18 november 2020

Vragen aan het College van B&W over Duurzaamheidsagenda 2021-2022 en Warmte Transitievisie Gemeente Waterland

Vraag 1

Waterland ligt in Nederland. Wat is de overweging om deze notitie de Engelse naam “GREENDEAL” te geven?

Antwoord 1

“Green deals” zijn afspraken tussen overheid en andere partijen, in Europa, in Nederland en nu dus ook in Waterland. Door deze uniforme woordkeus is duidelijk waarop deze duurzaamheidsagenda voortborduurde.

<https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/duurzame-economie/green-deal>

Vraag 2

In de duurzaamheidsagenda wordt gesproken over een budget van € 500.000. Onlangs bij het vaststellen van de begroting 2021 over een bedrag van € 400.000.

Wat is het juiste bedrag?

Antwoord 2

Zoals u kunt lezen in duurzaamheidsagenda 2021-2022 op pagina 16 is de begroting als volgt opgebouwd:

Begroting		
Duurzaamheidsfonds directe subsidies	€	325.000
Duurzaamheidsfonds lening	€	100.000
Duurzaamheidsfonds uitvoering/overige activiteiten	€	75.000
	€	500.000

Waarbij € 400.000 directe kosten zijn en € 100.000 een lening en dus weer terugbetaald wordt. De gemeente kan dit krediet vrijwel kosteloos aantrekken via de Bank Nederlandse Gemeenten.

Vraag 3

De ingehuurd consultant vindt burgerparticipatie van groot belang voor dit belangrijke onderwerp in Waterland. Zonder participatie, geen draagvlak.

- Hoe gaat het college serieuze burgerparticipatie over dit onderwerp vormgeven?

Antwoord 3

Het college deelt deze mening omtrent burger participatie.

Om deze reden heeft het college een participatieavond georganiseerd voor inwoners om mee te laten praten over de transitievisie warmte. In het verlengde van deze transitievisie zullen t.z.t. ook wijkaanpakken worden uitgedacht, ook hiervoor worden participatie/informatieavonden voor de betreffende wijk(en) georganiseerd. Het college gaat daarnaast binnenkort met een groep 'jonge' raadsleden en de griffie kijken hoe bij de participatie ook jongeren actiever betrokken kunnen worden.

Vraag 4a

In de enquête die deel uitmaakte van de Zoom-bijeenkomst d.d. 2 november 2020 werd de vraag gesteld welke wijk of doelgroep als eerste van het aardgas af zou moeten in Waterland.

- Hoe rijmt het college de uitspraak van de ingehuurd consultant "dat niemand gedwongen van het aardgas af moet" met de ambitie om hele wijken van het aardgasnet af te halen?

Antwoord 4a

Het college van Waterland wil de komende periode vooral inzetten op aardgas/CO2-reductie door het verleiden en ondersteunen van de inwoners met de energietransitie door middel van het duurzaamheidsfonds. Het college ziet samen met de stakeholders in de eerste transitievisie in de periode tot 2030 geen aanleiding inwoners te dwingen van het aardgas af te stappen. (Hierop doelde de consultant.) De instandhouding van verschillende parallelle energienetten veroorzaakt echter hoge maatschappelijke kosten. Bij de vijfjaarlijks herijking van de visie sluiten wij niet uit dat deze kosten uiteindelijk tot keuzes dwingt.

Vraag 4b

- Hoeveel mensen hebben deelgenomen aan deze digitale informatiebijeenkomst?

Antwoord 4b

Negen mensen deden mee aan de informatiebijeenkomst, ongeveer vijftientig hebben vooraf de enquête ingevuld.

Vraag 5a

In het Klimaatakkoord is afgesproken dat huiseigenaren kostenneutraal van het aardgas af kunnen gaan.

- Hoe garandeert het college dat dit in Waterland ook daadwerkelijk kostenneutraal gaat plaatsvinden?

Antwoord 5a

Het college heeft voor de komende collegeperiode zo'n € 500.000 aan middelen beschikbaar gesteld om inwoners te helpen om hun energierekening en CO2 uitstoot te reduceren. Daarbij helpt dit fonds inwoners om op natuurlijke onderhoudsmomenten een extra verduurzamingsstap te zetten richting een lager energielabel/transitie gereed. De verwachting is dat een combinatie van (Rijks en gemeentelijke) subsidies, opschaling en technische innovaties tot een kostenneutrale transitie zal leiden. Daarbij is het primair een toezegging van de rijksoverheid dat deze transitie kostenneutraal gaat plaatsvinden, het college vertrouwt op de rijksoverheid dat deze belofte wordt ingelost.

Vraag 5b

- Waarom zouden woningeigenaren geld moeten lenen uit het Duurzaamheidsfonds Waterland om de overstap naar gasloos wonen te financieren, terwijl dit kostenneutraal dient te kunnen zoals afgesproken in het Klimaatakkoord?

Antwoord 5b

Het staat inwoners geheel vrij om te beslissen of zij van de duurzaamheidslening gebruik willen maken om hun huis te verbeteren/ verduurzamen. Niemand wordt hiertoe verplicht of gedwongen.

Vraag 6

Wat is de reden dat onlangs in Purmerend het project Gasvrij is stopgezet?

Antwoord 6

Het project Purmerend Aardgasvrij is niet gestopt, maar neemt meer tijd dan verwacht. De eerste pilot van 96 woningen is afgerond en er wordt nu de tijd genomen om die te evalueren voor men verder gaat en kan opschalen naar de volgende de volgende wijk(en) bestaande uit 1276 gebouwen. Zie hiervoor de volgende toelichting van de wethouder van Purmerend:

<https://purmerend.raadsinformatie.nl/document/9287927/1/20201016-1532378;%20Memo%20Publiciteit%20rondom%20proeftuin%20Gasvrij%20Purmerend>

Vraag 7

De Algemene Rekenkamer heeft in een recent rapport het Programma Aardgasvrije Wijken gefileerd. Door voortdurend veranderende doelstellingen en een gebrek aan toezicht levert het Programma Aardgasvrije Wijken (PAW) maar een beperkte bijdrage aan de energietransitie. De vraag is zelfs gerechtvaardigd of gemeenten de honderden miljoenen euro's van het programma wel nodig hebben.

- Wat is de reactie van het college op dit rapport en hoe verhoudt zich dit tot het zgn. Duurzaamheidsfonds?

Antwoord 7

Het Duurzaamheidsfonds is veel meer dan een opstap naar aardgasvrij. Het gaat om het verminderen van de CO₂-uitstoot, klimaatadaptatie en biodiversiteit. Wij hebben het rapport met belangstelling gelezen. Het bevestigt dat het aardgasloos maken van bestaande woningen een grote opgave is.

Vraag 8

Pas onlangs heeft de raad een presentatie van een onderzoek van de RKC over het duurzaamheidsbeleid gehad. Hier zou een vervolgrapport op komen.

Wat is de overweging van het college om niet af te wachten wat de bevindingen van de RKC zijn?

Antwoord 8

De Rekenkamercommissie heeft aangegeven dat ze met een rapport/aanbeveling komt om de raad te ondersteunen op het gebied van duurzaamheid. Dat staat los van het verschijnen van de duurzaamheidsagenda. Wanneer de raad de duurzaamheidsagenda wil behandelen, is aan de raad zelf.

Vraag 9

Natuur- en Milieuorganisaties maken zich zorgen over de Regionale Energie Strategie (RES). Deze organisaties vinden windturbines en zonneweides niet passend in Waterland. Biomassa wordt nu afgebouwd als structurele energiebron.

- Kan het college aangeven waarom (onderzoek naar) kernenergie niet genoemd wordt als potentiële schone, veilige en CO₂-vrije energiebron?

Antwoord 9

De RES gaat over vindplaatsen voor hernieuwbare energie. Kernenergie is geen hernieuwbare energie, want gebruikt uranium. De R van RES staat voor regionaal en kernenergie is een nationale beslissingsbevoegdheid. Bovendien duurt het bouwen van een kerncentrale decennia en valt dus alleen al om die reden buiten de scope van de RES.

Vraag 10

De beschermde dorps- en stadsgezichten, zoals het centrum van Monnickendam, zouden ernstig ontsierd worden, en daarmee hun toeristische (en dus economische) functie beschadigen, wanneer zonnepanelen hier geplaatst zouden worden als alternatieve energiebron.

- Wat vindt het college van het plaatsen van zonnepanelen in beschermde dorps- en stadsgezichten?

Antwoord 10

Het plaatsen van zonnepanelen in een beschermd stads- of dorpsgezicht is vergunningsplichtig. Bij aanvragen m.b.t. het plaatsen van zonnepanelen in beschermd gezichten vraagt het college advies aan de monumenten- en welstandscommissie Waterland. Deze commissie beoordeelt op basis van de criteria opgenomen in de Nota

Uiterlijk van bouwwerken (die in mei 2018 door de raad is vastgesteld) of het straat en bebouwingsbeeld door het plaatsen van zonnepanelen wordt ontsierd of niet.

Vraag 11

Wanneer kan de raad een RID over TEO verwachten?

Antwoord 11

De TEO voor het Galgriet is een op zichzelf staand onderwerp wat zijn eigen traject doorloopt. Over de TEO is de raad reeds diverse malen globaal geïnformeerd tijdens informerende bijeenkomsten. Deze manier van informatievoorziening aan de Raad wordt doorgezet als het aan het college ligt. Het College zal de Raad daarnaast op de gebruikelijke wijze betrekken en adviseren als het gaat om formele besluitvorming. Het College is zich overigens niet bewust van een toezegging aan de Raad met betrekking tot het aanleveren van een raadsinformatie document over de TEO. Naar verwachting wordt de TEO eerst kwartaal 2021 concreter. Het College zal de Raad betrekken alvorens er onomkeerbare besluiten worden genomen.

Vraag 12

Wat kan het college leveren voor een budget van € 200.000 per jaar, in plaats van de genoemde 4 of 5 ton?

Antwoord 12

Het college kan grofweg 50% minder inwoners helpen in de transitieopgave met 50 % minder budget.